

Izhaja vsak dan

Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Seznamne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Osem japonskih ladij pogreznjenih.

PETROGRAD 3. Razširja se vest, da je bilo pogreznjenih osem japonskih ladij po žigalk in dve torpedovki, ko so se bližale v minoli noči Port Arturu, da bi polagale mine. Uradnega potrdila še ni.

Nov japonski poskus pred Port-Arturjem.

TIENSIN 3. (Reuterjev biro.) Ruske oblasti so prejele danes popoldne poročilo, da je plulo 9 japonskih trgovskih ladij z največjo silo proti vходу v portartursko pristanišče, z namenom, da bi zaprle vhod. Toda strelji z ruskimi utrdb so jih pogreznili in vhod v luko je svoboden.

Boj pri Kiulienčengu.

TOKIO 3. Japonski general Kuroki je se poročal o boju pri Kiulienčengu: Zgube Japoncev so znašale največ 700 mož. Japonci so zaplenili 28 brezrelnih topov, mnogo pušk in municije. Glasom poročila nekega vjetege ruskega častnika so izgubili Rusi 800 mož. Med temi je bil ranjen poveljnik armadnega zbora in poveljnik divizije.

Prve vojne operacije generala Kuropatkina.

BEROLIN 3. »Berliner Tageblatt« je prejel o prvih vojnih operacijah generala Kuropatkina daljše poročilo, ki se glasi: Vzhle navidezni nedelavnosti se je trudil general Kuropatkin z železno energijo odkar je prejel vrhovno poveljništvo, da bi svojo armado na vse načine tako popolnil da bo kos nalogi, ki jo čaka.

Kuropatkin je takoj po sprejetju vrhovnega poveljništva po treznem in mirnem premisleku sprevidel, da je popolnoma nemogoče, da bi se uprl Japoncem na reki Jalu. Sklenil je torej jih pričakovati v Mandžuriji ter si je na vse načine prizadeval, da bi koncentroval ruske čete, ki so bile pri njegovem prihodu po deželi raztrešene. V ta namen je sklenil vporabiti v polni meri železnice in za to je že meseca februarja ukazal na tihem prepeljati iz Vladivostoka čez Harbin in Mukden v Liaojang glavno vojno silo stare severnovzhodne armade, obstoječe iz prvega sibirskega vojnega zbora, mešane divizije in usurske brigade konjenišva. To severnovzhodno armado je združil z južnovzhodno ter ju razvrstil na črti Kaiping-Liaojang Mukden v eno samo, enotno mandžursko operacijsko armado. Ti obsežni železniški transporti, so se vršili z veliko previdnostjo in energijo ter so bili že dovršeni koncem meseca marca. Ti združeni armadi na črti Kaiping-Liaojang-

Mukden in pozneje došle nove vojaške čete, nahajajoče se pod vrhovnim poveljništvom Kuropatkinovom, štejejo približno 140.000 mož. To je že znatna sila, katere se zamore postaviti nasproti tudi mnogo večji premoči japonski, zlasti, ker je ozemlje okoli Mukdena ugodno za obrambo. Na reko Jalu so bile odposlane samo prednje čete. Kakor prednja četa stoji na reki Jalu že več tednov tretja vzhodnosibirski divizija streleev pod generalnim majorjem Ksčalin-skim in zabajkalska kozška brigada pod generalnim majorjem Miščenkonom, vsa skupaj 25.000 mož. Na reki sami se nahajajo od teh čet v močvirnih utrdbah samo »ohotniki« teh čet. Ti ohotniki so neka vrst dobrovoljcev, ki bodo branili reko do skrajnosti ter zadrževali prodiranje japonske vojske. Zaradi teh ruskih načrtov ne more torej priti do odločilne bitke na reki Jalu. Tega ni Kuropatkin nikdar nameraval.

Ruske utrdbe.

TIENSIN 3. (Reuterjev biro.) Kitajski delavci gradijo pod vodstvom ruskih inženirjev utrdbe na reki Liao tri milje od Šumintuna. Tudi dve milji od Kupangtse, kjer se nahaja stalni ruski tabor so pričeli graditi utrdbe. — Železniško progo čuva 180 mož.

Pojasnilo berlinskega ruskega poslanstva.

BEROLIN 3. Rusko poslanstvo v Berlinu je izjavilo, da nimajo Japonci povoda pripisovati sebi zmage zaradi tega, ker so se ruske čete umaknile iz pozicij na reki Jalu. To umikanje je že predvideno v ruskem vojnem načrtu. Čete na Jalu so imele samo nalog, da branijo manjšim japonskim oddelkom prehod čez reko ter ga otežajo po možnosti tudi večim oddelkom. Že neznatno število ruskih čet na reki Jalu priča, da ni nameravalo rusko poveljništvo zbrati Japoncem prodiranja v Mandžurijo. Samo ob sebi je umevno, da se ne more 30.000 mož resno upirati celi japonski armadi. Kje da hoče general Kuropatkin biti odločilno bitko, seveda ni tukaj znano. Toliko se pa ve, da ni že od začetka mislil na to, da bi se ta vršila na reki Jalu.

Ruska pomnoženja vojske.

BEROLIN 3. Iz Bajkala v Sibiriji se poroča »Lokal-Anzeigerju«: Iz Irkutskega idele danes čez bajkalsko jezero tretja in četrta sibirski kozška divizija. Ti diviziji obstojiti vsaka iz 3 aktivnih in 6 rezervnih polkov. Kavkazska kozška brigada pod poveljništvom kneza Orbelianta je pripravna za odhod.

Avstrijska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

DUNAJ 3. Predsednik grof Vetter je otvoril sejo ob 11. in četrto predpoludne. Do-

— Dobili ste ga danes na Adamovičevem »molu«.

— Gospod kapitan...!

— Dal vam ga je Sandro Bernara, ki je pred osmimi dnevi umoril vašega tasta. Tu imam neko vašo obvezaico, vi ste dolžnik Bernaru...

Kapitan je oestro uprl svoji okrogli sivi očesi v Larisev obraz.

— Jaz vas ne umejem... to je... splotka — grda splotka...

— Zakaj niste vprašali ubijalca svojega tasta, odkodi ima tisočake? Vi veste dobro, da je Bernara umoril in oropal vašega tasta, pa zakaj niste pozvali redarjev, ko ste videli tisočak v roki svojega upnika Bernara?

— Peklenska splotka... Jaz sem bil v Trstu...

Ženski »domino« je stopil predenj in snel krinko z obraza. On se je umaknil korak nazaj, skozi srce in kosti mu je preletela strela srda in zaničevanja: Teodorine oči so ga probole. Poražen, strahom na obrazu, je gledal ponosno devojko.

Iz neke ulice je bilo čuti pevanje hri-pavah in razkričanih grl.

slovno čitanje došlih ulog je trajalo do 12. in četrta, nakar je predlagal posl. Spinčić da se neka peticija priloži zapisniku ter zahteval naj se pri tem konstatira razmerje glasov. Čehi so korporativno zapustili dvorano. Predsednik je izjavil, da je bil predlog Spinčićev s 94 proti 5 glasovi odklonjen. (Nemir; Čehi protestujejo.) Posl. Mastalka je označil konstatiranje glasov neresničnim ter izjavil, da je bila zbornica nesklepčna. Predsednik je odvrnil, naj gospod poslanec prepušča njemu, da konstatuje razmerje glasov. (Živahen prepir med posl. Götzom in Mastalkom.)

Na to je predlagal posl. Reichsstadter naj se neka peticija priloži zapisniku in naj se o tem dvakrat po imenu glasuje. Predlog je bil dovolj podprt in glasovanje se je vršilo po imenu.

Iz parlamentarnih krogov.

DUNAJ 3. Izvrševalni odbor nemških strank je imel danes pred zbornično sejo posvetovanje v katerem je poročal tačasni predsednik dr. Gross o večkratnih konferencah izvrševalnega odbora in parlamentarne komisije poljskega kluba. Poljski klub ni dosedaj stavil še nikakih konkretnih predlogov, ki naj bi vodili do sporazumljenja med Nemci in Čehi; naznanil je pač, da hoče v eni božjih sej uložiti predlog, naj se postavi kakor prva točka na dnevni red Grabmayerjev predlog o poslovnem redu, če tudi Nemci temu prirediti. Izvrševalni odbor ni o tem ničesar sklenil, ampak je prepustil posameznim klubom nemških strank, naj se o tem posvetujejo, kar se zgodi jutri.

Pri tretjem poimenskem posvetovanju ni bila zbornica več sklepna, ker je bilo navzočih samo 89 poslancev, nakar je bila seja zaključena. Pribodnja seja z današnjim dnevnim redom se vrši jutri.

Brzobjavne vesti.

Tisza v avdienci pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 3. Ministerski predsednik grof Tisza je bil predpoludne sprejet od cesarja v privatni avdienci.

Cesar v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 3. Cesar je obiskal danes razstavo slik in cvetlic. Ko se je vračal v budimsko palačo, mu je priredilo občinstvo burne ovacije.

Avdienca pri papežu.

RIM 3. Papež je sprejel danes krakovskega knezoškofa kardinala Puzyno in lyovskega nadškofa Bilczevskega.

Čestitke nemške cesarske dvojice.

BEROLIN 3. Cesar Viljem in cesarica Avgusta Viktorija sta danes predpoludne osebno čestitala kancelarju Bilowu povodom njegovega rojstnega dne.

— Odvedite ga v zapore! je prekinil kapitan grobno tišino v sobi.

— Stražarji so ga prijeli za rame. Zlomljen, pripognene glave in tresoč se je odšel Laris iz sobe. — — —

Ko sta Teodora in Karlo stopila iz mestne hiše na mali trg, ki je pred isto, sta se oddahnila globoko. Bila je blaga noč, na vlažni tlak trga je padala mesečina. Njima na levo se vzdigala visoka hiša z železnimi mrežami na oknih.

— Karlo, jaz ne morem več... a sedaj me čaka še najhuje...

— Pojva od tu, je rekel Karlo tiho, pogledavši na one železne mreže.

— Spremiš me do hiše, a potem pojdeš h kočijažu. Povedala sem ti, kje je. Naj zapreže takoj in pride po-me.

Malo na to sta krenila v ulico, kjer je stanovala Lucija. Na pročelje hiše je padala mesečina. Teodora je opazila sestro na oknu v prvem nadstropju. Ko sta bila pred hišo, je poklicala Teodora tih:

— Lucija!

(Pride še.)

Profesor Lenbach belan.

MONAKOVO 3. Profesor Lenbach je imel slabo noč; se je shujšal.

Pruska zbornica.

BEROLIN 3. Poslanska zbornica je pričela prvo posvetovanje predloga o kanalih. Mister Budde je utemeljeval v daljšem govoru to predlogo ter izrazil nado, za ugodno rešitev.

Protest papežev.

RIM 3. »Tribuna« piše da je doznala iz dobrih virov, da je papež za časa, ko je bival francoski predsednik Loubet v Rimu, poslal vsem apostolskim nunciem v Evropi oster protest proti razžalitvi vrhovnega glavarja katoliške cerkve.

Nove čete za Afriko.

BEROLIN 3. »Lokal-Anzeigerju« poročajo iz parlamentarnih krogov, da odide v južno zapadno Afriko na pomoč: 500 mož konjenice in 500 pešcev, 2 poljski bateriji z dotičnim moštvom in 150 mož namenjenih z posadke na raznih postajah. Vsega možna skup otide 1500 mož.

Sultan Murad.

FRANKOBROD na M. 3. Kakor se poroča »Frankf. Zeit.« iz Carigrada, je opasno obolel sultan Murad, ki je od leta 1876 interniran v palači Čiragan. (Murad V. sin bivšega turškega sultana Abdul Mešida je star sedaj 64 l. ter je prišel na prestol, 30. maja 1876, potem ko so odstavili njegovega strica Abdul Azira. Toda že 31. avg. 1876 ga je proglasil Šejkil-Isiam radi bolezni na umu za nesposobnega za vladanje ter so na njegovo mesto proglasili sultanom njega brata Abdul Hamida II., kateri še zdaj vlada.)

Španski kralj na potovanju.

MADRID 3. Kralj Alfonz je dospel na ladiji »Giralda« v Melilo, kjer ga je prebivalstvo, med katerim je bilo mnogo Mavrov, živahno pozdravljalo.

Iz Macedonije.

CARIGRAD 3. General De Giorgis je dospel v nedeljo s svojimi pobočniki in vojaškim atašejem baronom Grieslom in generalnim majorjem Kalminom v Bitolj.

Za slovensko univerzo v Ljubljani.

Govor pravnškega kandidata Žerjave na shodu slovenskih akademikov na Dunaju v soboto dne 30. aprila.

Slavna gospoda! Velikokrat smo se že zbrali slovenski dijaki, da ponovimo svojo staro zahtevo po slovenski univerzi v Ljubljani, nikdar nismo tega storili pod utisom takih dalekosežnih dogodkov, kakršni so se pojavili zadnji čas na dunajski univerzi. Nikdar še nismo tega storili tako upravičeno kakor danes. Saj smo neposredno tangirani, ko se nam je ne-le od nemške dijaške, ampak tudi od uradne strani na univerzi dalo čutiti, da nas tu le težko trpe. Začutili smo bridko, da smo tukaj tuji med tuji. Poleg vseh onih stoterih argumentov, s katerimi smo toli- in tolikrat dokazali upravičenost in možnost slovenskega vseučilišča, nam danes dejstvo, da se nam je namignilo, kje so vrata, polaga zopet na usta vsiklik: dajte nam univerzo v Ljubljani!

Danes se hočem v glavnem omejiti na to, kako refleksijo vrže kriza, v kateri se nahaja dunajsko slov. dijaštvo, na naše slovensko vseučiliško vprašanje.

Zahteva po slovenski univerzi pomenja toliko kakor kulturno osamosvojenje, korak h kulturni avtonomiji Slovencev. Kakor taka je nasprotna centralizmu, naj si bo ta nemški ali avstrijsko državni, kar je sicer itak navadno eno in isto. Dunajska univerza je bila in je še danes reprezentant avstrijskega državnega centralizma, zgodovina avstrijskih univerz pa je že dalj časa stopila v novo fazo, ki je slovenski vseučilišni zahtevi naravnost paralelna, v fazo, ki jo je prinesla

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumčić, prevel J. S. Drugi del.

VI.

— Gospod kapitan, kaj želite? se je nasmehnil Laris prišljeno, kakor da ga je kapitan povabil na skledico čaja.

— Izpraznite mu žep! je zapovedal kapitan stražarjema in je pokazal Larisu v obrat.

Laris je okamenel in potemnel.

Kapitan je vzel njegovo listnico, jo preiskal, dvignil v vis en tisočak, pak pogledal nanj in v spise.

— Številka se strinja. Tudi ta tisočak je bil v Dakičevi listnici. Od kje je ta tisočak? Zakaj molčite? O! kje? je vprašal kapitan Larisa.

— Ta tisočak?... je ponavljal Laris ves zmešan. Bilo mu je kakor da ga je kdo zgrabil za vrat.

rastoča ločitev avstrijskih narodnosti. Tudi na dunajski univerzi ni težko dokazati tega.

Današnji ustroj vseh avstrijskih univerz, ki se ločijo med sabo le po učnem, uradnem in morda še po izpraševalnem jeziku, bistveno pa v ničemer, je rezultat reformne dobe od l. 1849. do 1873. v glavnem po idejah grofa Thuna. Kako se je izvršila modernizacija avstrijskih vseučilišč, nas tu ne zanima. Iz vsega vzamem le ono, kar se tiče narodnosti. Do l. 1849. in v gotovem oziru celo do 1873. so imeli takozvani »narodi« na univerzi v njeni samoupravi zelo važno ulogo. S temi »narodi« je pomela reformna doba. L. 1849. so jih provizorično deloma, 1873. popolnoma, definitivno odpravili. Mesto njih se ni postavila nobena narodnost, ampak le država in njena korist. Takrat so se s strahom izogibali vsake besede, ki bi utegnila le od daleč spominjati na narodnost in grof Thun je to tudi priznal l. 1854, ko je bil načrt za reforme že izdelan, češ, da ne bi samo zvok besed spominjal študentov na narodnost, in bi se širile državni centrifugalne moči, če bi se še dalj kaj čulo o »avstrijski, češki, ogrski in italo-ilirski« narodnosti, ki so volile nekdanj celotni rektorji. Najmanjše se je čulo o nemstvu; saj so spomini na Frankfurt bli nevarni. Z reformo dunajske univerze je slavil zmago avstrijski centralizem: nikjer narodov, le država in poleg nje malo avtonomije akademičnega senata. Reforma je izključila z univerze nemški nacionalizem ravno tako kakor vse druge narodnosti. Zgodovinsko se torej da vse prej dokazati, nego kak nemški značaj dunajske univerze. Od l. 1873. do danes slone vse univerze na samodržavnem, c. kr. temelju.

Samo nekaj se je ta čas premenilo, in to so načrti in mnenja Nemcev. Kdor pa le malo pozna dobo Bachov in Schmerlingov, ki je pomenila toliko kakor germanizacijo, se ne bo čudil, da so se dali Nemci v dobi reforme tako brez hrupa popolnoma podražiti. Nemci so državi, glavnemu predstojniku svoje politike, radi privolili, da se je povsod povdarjal edino državni interes, narodnosti pa da so stopile v ozadje. Niso pomislili, da bi jim to le v malem kedaj moglo nasprotovati. In ravno v univerzitetnem vprašanju se je zgodilo to. Danes že isti Nemci, ki so uvedli avstrijanstvo po univerzah, žalijo in kršijo svoj lastni princip. Oni, ki so mislili, da bodo pokriti pod črno-rumeno barvo najbolje vozili, se danes tega nočejo več držati. Moč Slovanov je v tem času zrastle in z njo njihov upliv na državno upravo; seveda še ne dovolj in sorazmerno. Danes vkljub vsem nemškim naporom ni več možno reči, da mora biti vlada v Avstriji na vsak način nemška. Sicer je res sedanje ministerstvo uteleseno nemstvo, pa vendar se Nemci ne upajo več brezpogojno zaupati se državi in vladi. Stari princip jim postaja neprijeten. Že začenjajo po malem; z zadnjim ukazom rektorja celo skokoma, mesto državljanstva riniti v ospredje nemško univerzo. Iz državne naj postane nemško-narodna univerza! Ponarodenje dunajske univerze pomenja za nas toliko, kakor popolno priznanje, kar se tiče kulture, da so imeli oni prav, ko so od nekdanj zahtevali, da se narodi ločijo »po mizi in postelji«. Če se univerza glavnega in stolnega mesta cesarstva začneja otresati avstrijanstva in postavlja mesto tega nemstvo, je s tem dokazan — fijas k o centralistične politike, popolno odobrenje od nas od nekdanj zastopanih federalističnih teženj. Tudi mi smo v principu zoper to, da bi se vsi narodi silili v eno železno srajco, tudi mi zahtevamo narodno-kulturno samostojnost.

(Zvršetak pride.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 3. maja 1904.

Danes nismo dobili nijedne vesti z bojišča. Tudi sinočnja »Triester Zeitung« je brez vsake vesti. »Piccolo« jih ima seveda celo vrsto v — značne namene, od vseh možnih krajev, samo iz Petrograda nijedne. In ravno v Petrogradu ni navada, da bi prikrivali, kadar se je kaj dogodilo. Tu vam »Piccolo« ponavlja, množično, multiplicita, podaja stare stvari v novi obliki, dela v senzaciji in — nabira goldinarke. Po tolikem hrupu in kriku ni danes nobene vesti. Za to dejstvo samo na sebi je zelo značilno. Ponavlja se isto, kar se je godilo po prvem napadu na Port Artur. Tudi tedaj je bila Rusija totalno poražena, vse nje brodovje definitivno stavljeno izven boja, Japonci absolutni gospodarji na morju, o Port Arturju je bilo go-

tovo, da se ne more več dolgo držati, včasih je potem Port Artur že padel. In kako je prišlo pozneje in kaj vidimo danes? Port Artur je še vedno ruski in intakten, rusko brodovje pri Port Arturju šteje danes že blizu isto število kakor pred onim napadom, Japonci si niso upali niti enkrat še v območje ruskih topov trdnjave in — vladivo stoško brodovje je danes nevarno japonskim transportnim ladijam.

Naslednji dogodki so temeljito opovrgli ves oni pretirani krik. Tako pride tudi na kopnem. Mi smo že včeraj označili svoje nazore ozirom na dogodke ob reki Jalu. Jedro naših izvajanj je bilo, da ob reki Jalu ne pride do nikakih odločilnih dogodkov, ker se jim bodo Rusi izogibali. Sedaj pa izvolite poslušati, kaj so rekli na ruskem poslaništvu v Berlinu poročevalcu dunajske »N. Freie Presse«.

Rekli so, da Japonci nimajo nikakega razloga videti svojo zmago v dejstvu, da so se Rusi umaknili na Fenguanceng. V narodu Rusov da niti niti bila predvidjena bitka ob Jalu. Četam ruskim ob Jalu je ta naloga, da male oddike Japoncev ovirajo na prehodu čez Reko in da večim silam kolikor možno otežujejo ta prehod. Že razmerno malo število ruskih čet, namočenih ob Jalu, priča, da vodstvo ruske vojske ni imelo namena preprečiti Japoncem invazijo v Mandžurijo. Ni znano še, kje se boče Kuropatkin spustiti v odločilno bitko ali to je gotovo, da se to ne zgodi ob Jalu.

Ali ni to za las slično onemu, kar smo mi rekli včeraj? Zelo karakteristično je tudi, kakor danes došla nam »Neue Freie Presse« zaključuje svoj uvodni članek o vojni. Pravi: v bodočih vojnih dogodkih utegnejo navstati momenti, ko bo ves civilizovani svet napolnjen od enega samega čutstva, da je že dovolj te grozne igre; in to čutstvo utegne postajati jše, kolikor bo trajalo dalje klanje in prelivanje krvi. — Uverjena o ruski premoči, o pomožnih virih Rusije, ne dvomeča na svoji zmagi je ruska vlada že vnaprej izključila vsako umešavanje tretjih, da ne bo Rusija prikrajšana na uživanju sadu svojih nezaljubljenih žrtv za vojno. To utegne biti pravo in opravičeno se stališča ugleda ruske sile in moralnega delovanja na rusko državo, obremenjeno z žrtvami za vojno. Ali se stališča človečnosti in civilizacije dvajsetega stoletja je to globoko obžalovati.

Nemški list se torej postavlja se stališča humanitete in civilizacije proti nadaljevanju te vojne: Bog ve, ako bi se postavljali na to stališče tudi tedaj, če bi vedel, da bo Rusija poražena v tej vojni? »Neue Fr. Presse« je izrečno japonofilski list, ali je ob enem resen list, ki ima zastopati izvestne velike interese. In ker ve dobro, kako stvari stoji in kakov bo konec tej tragediji, je v imenu — humanitete proti nadaljevanju te vojne! Saj se umemo!

Kuropatkin v Mukden.

Kakor smo že poročali v brzojavki, je prišel general Kuropatkin minolo nedeljo v Mukden, kjer ga je na kolodvoru vsprejel mukdenski tsiantsin (župan) ter mu ponudil čašo šampanjca. General je najprej napil namestnika Aleksejevu, potem pa županu. Ta se je zahvalil na zdravici ter želel Kuropatkinu zmago nad sovražnikom. General je potem pregledal prvi rezervni polk Stienski ter se o njem pohvalno izrazil. Na to si je Kuropatkin v spremstvu generalnega štaba ogledal mukdensko okolico ter je popoldne zopet odpotoval.

Častniki z »Varjaga« in »Korejca«.

Na banketu, ki je bil v Petrogradu prirujen na čast častnikom z »Varjaga« in »Korejca« je rekel car sledeče: Iste besede priznanja izražam tudi vam, kakor sem jih izrazil moštvo. Sijajna junaštva, ki so za naše orožje tako slavna, pripisujem uzoraemu vedenju poveljnika in častnikov ter se vam iz srca zahvaljujem, da ste svojo dolžnost tako čestno izpolnili. Želeči, da ostane ta dogodek v trajnem spominu, ukazal sem nakovati spominke medalje za vas in za moštvo, da se bodo tudi poznejši rodovi spominjali tega junaštva. Iz vsega srca napijam v Vaše zdravje, Bog vas čuvaj!

Italijani, Slovani, Nemci in —

Politika sedanje ital. delegacije je podobna ladiji na visokem morju, ki je izgubila krmilo. Vsaki dan ima drugačno direktivo, kar pomenja toliko, kakor da je — brez

direktive. Viharji avstrijske krize jo sušajo da pluje danes proti severu, jutri proti jugu. Danes prisegajo na princip nacionalne avtonomije in ravnopravnosti narodov, jutri paktirajo s sovražniki tega principa, pojutrnjim pa se zopet plašijo tega, kar so govorili včeraj, in tako dalje z gracijo od enega dne do drugega.

Pred par dnevi je sporočil »Piccolo« o pogajanjih med Italijani in Nemci in je tem pogajanjem podeljal svoj (to zveni sicer malce paradoksalno) blagoslov, rekši, da skupnost med Italijani in Nemci je večja, nego med Italijani in Slovani, kateri poslednji da nikakor ne smejo pričakovati, da bi Italijani podpirali njihove aspiracije. Italijansko glasilo ni niti več mislilo na to, da Italijani prisegajo na princip nacionalne avtonomije, katero so — Slovani zapisali na svojo zastavo!!

Včerajšnji »Piccolo« pa se je že zopet nekoliko odmaknil od stališča, na katero se je bil postavil pred par dnevi, kajti zatrja, da je izvedel od kompetentne strani, da bise med Italijani in Nemci »prava in resnična pogajanja« ne mogla izvesti.

Kajti jednostavno absurdno da je misliti, da bi se Italijani vezali z Nemci, ako ne dobe od poslednjih konkretnih obvez glede vseučilišnega vprašanja. In če nočejo Nemci vsprejeti takih obvez glede tega važnega kulturnega vprašanja, kje je potem tista »skupnost interesov« med Nemci in Italijani?!!

Na višek nedoslednosti pa se je »Piccolo« povpel v včerajšnji številki, tako, da teh ljudij sploh ni možno smatrati resnimi politiki. Dan na dan mesarji avstrijske vlade z nožem svoje kritike, sedaj pa ploska istej avstrijski vladi, ki se je v odgovoru na pritožbo dunajskih Čehov na državno sodišče ob vprašanju čeških šol na Dunaju izrekla — proti zahtevi Čehov! Kar privaja si vso argumentacijo vlade, v kolikor je mora izkorigirati proti — zahtevi tižaskih Slovencev na šolskem polju! Tu mu je kar naenkrat vladin odgovor vir same in vse modrosti. Izlasti pa si privaja tolmačenje vlade o razliki »med prebivalstvom in narodnostjo« in prihaja srečno do zaključka, da Slovenci niso stalno prebivalstvo in njihov jezik ni deželni jezik!

V istej sapi pa, ko se naslanja na nazore vlade, kakor hromi na bergljo, mu nazori iste vlade niso veljavni, ker — snuje v Trstu nemške šole. Tako se love naši Italijani, ker niso odkriti, ker niso iskreni, ker niso pošteti v izpovedovanju svojih političnih načel; ker pripoznavajo in zopet zatajujejo ista načela, kakor jim ravno prihaja v prilogo.

Tudi če bi hoteli pripoznati, da so vladini nazori res produkt vse modrosti, je italijansko glasilo vendar le udarilo s palico po vodi, kar menda ni posebno imenitno početje. Kajti proti sedanjim nazorom vlade, ki si jih je »Piccolo« vzel v podstavo za svoje potrebe, moremo mi postaviti nasproti dejstvo, da je že več vladinih enunciacij iz različnih dob, ki konstatirajo, da v Trstu je slovenski jezik deželni jezik!!

Ali mi ne zidamo toliko na vladine enunciacije. Naše zshveite in naše pravo v teh krajih je še vse drugače fundirano. Mi se oslanjamo na državne osnovne zakone! Mi se oslanjamo na opetovane judikate visokih sodnih instancij, da imamo v teh krajih svoje pravo in da je tu naš jezik deželni jezik!! To je podstava našim postulatam. Če hočejo Italijani dajati nazorom vlad večjo veljavo, nego določilom zakonov in sodnim judikatam, naj le! Ali zapomnijo naj si, da zidajo na pesek, ki ga more odnesti vsaka ministerska kriza. Vlade in njih nazori pribajejo in izginjajo, zakoni pa ostajejo tudi za njimi!

Sestanek hrvatskih in slovenskih škofov v Zagrebu.

Hrvatski lati javljajo, da se snide ta teden kakih 15 hrvatskih in slovenskih škofov iz Hrvatske, Dalmacije, Bosne, Primorske in Kranjske na konferenco v Zagrebu. Ta konferenca ima razpravljati vprašanje staroslovenskega bogoslužja ter o storjenih zaključkih poročati sv. Stolic. Radovedni smo, da-li pojdetja na to konferenco tudi istrski škof dr. Flapp in dr. Nagl? In kako da hrvatski in slovenski škofje rešijo to eminentno slovanstvo vprašanje.

Ako res pride do te konference v tak namen, moremo reči, da bo cerkvena dostojanstvenike obremenjala velikanska odgovornost. Kajti resrečno rešenje tega velikega vprašanja bi utegnilo imeti na našem jugu nedoglednih usolnih posledic.

Občinske volitve na Francozkem.

V nedeljo 1. maja so se vršile po vsem Francozkem volitve v občinske zastope. Po dosedaj znanih uspehih so skoraj v vseh večjih mestih zmagali priataši republikanske stranke. V večih krajih je prišlo do ožjih volitev, katerih izid ni še znan.

Učiteljsko vprašanje na Goriskem.

Dae 28. aprila vršil se je v Gorici občni zbor deželnega učiteljskega društva. Navzočih je bilo rad 100 udov učiteljskega stanu. Na predlog g. Franzota je učiteljsko viharnim odobravanjem soglasno vsprejelo sledečo

resolucijo:

Uvaževaje dejstvo, da je vzgoja in pouk prvi pogoj vsestranskega ljudskega napredka, in ozirom na to, da ljudska šola v naši deželi ob sedanjih razmerah ne more odgovarjati vzvišenim smotrom, zaradi katerih je bila poklicana v življenje;

uvaževaje, da je rešitev težavnega, a važnega šolskega prašanja v najvišji meri odvisna od končne ureditve učiteljskih prejemkov;

uvaževaje dalje, da sedanji prejemki učiteljstva (poleg tega, da niso v čast deželi), nikakor ne zadostujejo niti najskromnejšim potrebam, posebno v ožigled podražanju živil in vedno naraščajočim zahtevam življenja, in da se godi krivica šoli in onim, ki izvršujejo plemenito delo vzgojevanja in širjenja omike med narodom;

izjavlja učiteljsvo poknežene gručice Gorisko-Gradišćanske, zbrano na rednem občnem zboru deželnega učiteljskega društva, opiraje se na iskreno solidarnost in složnost vsega stanu v deželi, in

prepričano, da je deželnemu zboru sveta in neodložljiva dolžnost takoj in brez odlaganja rešiti nujno šolsko zadevo v splošno zboljšanje napredka, vzgoje in omike,

da izraža odločno svojo nevoljo in užljnost, ker je deželni zbor s svojo nedelavnostjo in brezbriznostjo odvzel učitelstvu vse upanje do zboljšanja prežalostnega položaja, kakor tudi ljudstvu vso voljo in vasko veselje do gospodarskega napredka,

ter se čudi, da občine in društva, katerih namen je pospeševanje ljudskega blagostanja, k vsemu temu molče in morno trpe tako nemarnost za ljudski blagor; zato učiteljsvo apeluje na splošno sočutje; apeluje na čutpravičnosti in humanitete vsega prebivalstva v domovini in

iskreno pozivlja vse prebivalstvo na živahno agitacijo, da se končno ugotovi opravičenim zahtevam ljudstva in njegovega učiteljstva.

Vsi časopisi v deželi so naprošeni, da priobčijo to resolucijo. — V smislu resolucije poslana je bila c. k. namestniku brzojavka s prošnjo, da s svojim uplivom pospeši rešitev učiteljstva iz neznosnega položaja.

Dnevne novice.

Promocija. Gosp. Bogumil Sankovič, c. kr. konceptni praktikant na deželni vladi v Ljubljani je bil včeraj ob 12. uri opoldne v slavnostni dvorani Karol-Francovega vseučilišča v Gradcu promoviran doktorjem prava.

Visoko odlikovanje. Švedski kralj podelil je poštenu višmu oskrbniku v Opattiji, našem rojaku iz Črnič, gosp. Franu Lebanu, viteški Križ Olaf reda ter ga vsprejel v posebni audijenci.

Imenovanje. Predsedništvo finančnega ravnateljstva je imenovalo računskega praktikanta Mario Girardellija računskim asistentom v XI. plačnem razredu.

Iz justične službe. Deželno sodna svetovalec v Rovinju, dr. Andrej Sanein in dr. Anton Verona sta imenovana deželno sodnima svetovalcema na deželnem, oziroma trgovskem in pomorskem sodišču v Trstu. — Sodni tajnik na trg. in pomorskem sodišču v Trstu Viktor Garzon, ki nosi naslov in značaj deželno-sodnega svetovaleca, je imenovan deželno-sodnim svetovalcem na istem sodišču.

Dalje so imenovani deželno sodnimi svetovalci: državnega pravdnika namestnik dr. Anton Sbiha v Rovinju, sodni tajnik na deželnem sodišču v Trstu Josip Luciani za to sodišče in sodni tajnik dr. Albreht grof Ortoni v Gorici za Gorico. — Deželno-sod-

nimi svetovalci in predstojniki okrajnih sodišč sta imenovana: okrajni sodnik Alojzij Martinielli v Poreču in Rihard Paulin v Podgradu. Oba staneta na svojih dosedanjih službenih mestih. — Okrajni sodniki so imenovani: sodni adjunkti Emil Renčel v Poreču za Gradiško, Ivan Cegnar v Ljubnu za Lošinj in Maks Černe v Voloskem za Krk. Sodnimi tajniki so imenovani: okrajni sodnik dr. Marko Cosulich v Lošnju za trgovsko in pomorsko sodišče v Trstu, sodni adjunkt dr. Silvij pl. Milost v Korminu za Gorico in Anton Colombis v Pazinu za Rovinj. — Sledajči je više deželno sodišče imenovalo avskultantom pravnega praktika Ivana Nežiča.

Municipalna delegacija. Vzemši na znanje dve odredbi namestništva, s katerima so nekateri sklepi delegacije — med njimi tudi glede orgelj v Trebčah — odobreni le pod pogojem, da so dotični izdatki pokriti v okvirju že proračunjenih izdatkov, je sklenila delegacija zavarovati se proti sodbi o občinskih finančah, ker iste da nikakor niso neugodne. Delegacija se sklicuje na to, da so izdatki pokriti z zneski, proračunjenimi za dela, ki se letos niso pričela oziroma ne dovršila, a da bi bili še bolje pokriti, ako bi centralna državna blagajna izplačala obdanih 443.000 K, ki so depozitirani tamkaj za bolniške stroške razgledov, in ako bi se bila dovolila prodaja onega dela trga pred vojašnico, ki ni potreben za javni promet. (Bravo! Izborno! Potem pa naj kar prodajo vse občinske premoženje. Potem bodo pokriti tekoči troški za dlje časa, občina pa se bo mogla ponosno uvrstiti med — nemanice. Zasebnik, ki prodaja svoje nepremičnine, da more živeti od danes do jutri, se bliža gospodarskemu polomu in bo moral danes jutri stradati. In kaj takega hočejo gospoda imenovati — racionalno gospodarstvo!! O trditvi, da prostor pred veliko vojašnico ni potreben za javni promet, se niti nočemo prepričati. Kdor se hoče uveriti, naj se le za par minut postavi pred vojašnico, pa bo videl, ali je tisti prostor potreben za javni promet ali ne.

26 abiturijentov više trgovske šole v Zagrebu je došlo večerj predpoludne iz Benetk v Trst. Djaki so na poučnem potovanju in jih vodita profesorja, gg. Maja Medić in Oton Bošnjak. V Trstu ostanejo dva do tri dni, da si ogledajo znamenite ustanove in industrijalna podjetja.

Domovinsko pravico so si izposlovali s pomočjo urada političnega društva »Edinost«.

Andrej Čepak iz Istra, Filip Jerič iz Lukovec na Krasu, Vid Klančar iz Lozice pri Vipavi, Anton Zorzet, Josip Škof, Ana Gruden in J. Spina Gruden zadnji dve iz Postojne.

Na železnici Gorica - Ajdovščina so uvedene 1. junijem vozne karte s 6 in 12-mesečno veljavo. — Natančnejša določila je možno doznati na obratnem vodstvu v Ajdovščini, na vseh postajah železnice Gorica - Ajdovščina in pri načelniku postaje v Gorici.

Razširjenje kolodvora pri sv. Andreju. C. k. železniško ravnateljstvo razpisuje pripravljala dela za razširjenje kolodvora Trst-sv. Andrej in za priredbo skladišča lesu pod Škedenjem. Natančne podatke se dobiva v razsežnem oglasu v uradnem »Osservatore Triestino«, na ravnateljstvu železniških gradenj na Dunaju, XI Gumpendorferstrasse št. 10. in na ravnateljstvu državnih železnic v Trstu, via Giorgio Galatti št. 9, kjer se tudi dobivajo vse potrebne tiskovine.

Društvo za povspenjanje ribištva je imelo v nedeljo predpoludne svoj redni občni zbor v dvorani pomorske oblasti. Predsedoval je vitez Hütterot. Tajnik Valle je poročal o delovanju društva v povspenjanje ribiške obrti.

Povdarjal je posebno zasluge viteza Hütterotta, ki je člen industrijalnega sveta kakor posvetovalne korporacije ministerstva za trgovino. Župan Davažza iz Citanova se je zahvalil vodstvu društva v imenu ribičev na zapadni obali Istre in je stavil več nasvetov, ki so bili podpirani tudi od gospoda Campitellija in od nadzornika ribištva, g. Lorinija. Vitez Budinich se je šudil, kako da vlada daje samo 11.775 kron subvencije v povspenjanje ribiške obrti, ki je najsiromajšnja med domačimi obrtmi. Pozivljal je poslance in vodstvo društva, naj skušajo dobiti več subvencije od vlade. Tudi g. Basevi je grajal vlado, ker dovoljuje le tako malenkostno podporo. Obljublja, da se bo kakor poslanec potegoval za več subvencije ali želel je, da

tudi današnji zbor stavi alično zahtevo. G. Dollenz je podal nekoliko zgodovine o korakih, ki so se storili od leta 1894, da bi v Barkovljah dobili prostor za sušenje mrež. A ničesar se ni storilo. Ravnateljstvo društva naj se zopet bavi s to stvarjo ter naj sestavi spomenico, ki naj se predloži prihod. zboru. Predsednik je dal tozadevno obljubo. Izreki zahvalo tajniku je bil zbor zaključen.

Z občnega zbora tržaške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija. Iz poročila gospe tajnice je posneta, da je veselica, prirejena dne 5. julija skupno z možko podružnico na korist glavne družbe, vspela sijajno. Materijalni vspah je bil popoln, moralni pa diven. Na dan Vseh svetnikov je »Dramatično društvo« uprizorilo igro »Mlinar in njegova hči« družbi na korist. Dne 18. oktobra je bila v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu »Vinska poskušnja« družbi na korist, ki se je posrečila popolnoma. Da je veselica tako krasno vspela, zahvaliti se je v prvi vrsti gospe dr. Rybářevi in gospici Milki Mankočevi, ki so se toliko žrtvovali in podarile! Posebna zahvala gre tudi prodajalkam Modic, Skuk, Farižič, Negode, Poniž in Odinal. Iskrena hvala slavnemu »Slovanskemu pevskemu društvu« za prijazno sodelovanje! Enaka hvala tudi gospici Milki Mankočevi in gospici Čargi, ker sti pomagali pri blagajni! Lep dobiček je imela podružnica od soh Prešerna, Jurčiča in Gregoričiča, ki so bile dane na loterijo.

Neumorne tržaške gospe priredile so dne 6. februarja t. l. v tržaški Čitalnici kostimiran ples v prid slovenskim otroškim vrtcom. Ples je v vsakem obziru sijajno vspel. No, prihodnje leto bomo že v drugih krasnejih prostorih, kjer se bo društveno življenje vse drugače razvijalo.

Podružnica je priredila nadalje »Miklavžev večer« v Rocolu in pri sv. Ivanu, kjer se je tudi nekaj nabralo. Na »belo nedeljo« je podružnica priredila s pomočjo »Dramat. društva« igro »Ženski Otallo«. Najsrčnejša hvala rodbini Dežmanovi, ki je blagohotno svirala na predstavi.

Rodoljubnosti in požrtvovalnosti naših dam, posebno gospi Milke in gospe dr. Rybářeve se je zahvaliti, da je tudi letošnja božičnica toli lepo vspela. Ubožnim učenkam in učencem preskrbela je podružnica 200 parov čevljev in razdelila se je mnogo oblake, ki so jo zgotovile naše rodoljubne tržaške dame. Sploh gre hvala vsem, ki so kaj žrtvovali in žrtvovali. Njihova požrtvovalnost nam je v jamstvo, da se še lahko zanašamo na naše dobre rodoljubke, ko gre za korist naše narodne prosvete. Bog plačaj!

Na lanske glavni skupščini sv. Cirila in Metodija, ki se je vršila meseca avgusta v Litiji, je zastopala podružnica naša vrsta predsednica gospa Karla Ponikvar! Njen divni govor je vzbudil, kakor navadno, veliko zanimanje!

Novih udinj se je nekaj nabralo, ali pri vsem tem se pokazuje še velika praznina, kajti ta družba bi lahko, radi vzvišenega in plemenitega pomena svojega, štela najmanj 10-krat toliko udinj, nego jih šteje. Pokroviteljici sti 2, ustanovnici 38, letnici 152, Skupno 192 udinj.

Poročilo zazvršuje:

To svoje skromno poročilo polagam va, častite zborovalke, in s tem polaga tudi naš odbor častna svoja mesta. Volite tedaj ve, po svojem prepričanju v odbor le take moči, o katerih ste prepričane, da bodo delovale.

Predrage rodoljubke v Trstu! Naša podružnica je v jako težavnem položaju. Zaleti bi bilo, da bi ta podružnica v bodoče še bolj napredovala, nego je do sedaj. Vse preveč smo Slovenke v besedi, a vse premalo v dejanju, v izpolnjevanju narodnih zapovedi. To ni častno za nas. Vem, da so sedaj težki časi za vsakogar, vem pa tudi, da mnogokateri od nas troši denar v nepotrebne svrhe. Nekoliko davka bi lahko plačevala vsaka naša podružnica v korist. Ne morem zamlčati, da je oseb, tudi odličnih oseb, ki se kratko malo, sploh popolnoma nič ne zanimajo in se nikjer ne udeležujejo na katerikoli način! Naša iskrena želja bodi, da bi v bodoče naša družba napredovala! V to pomozita Bog in sreča junaška!

Slovenske trgovce se opozarja, da se bo vršil danes ob 2. in pol uri popoldne pogovor radi prihodnjega občnega zbora trgovskega konsorcijsa, vsled česar so najljubše neje naprošeni slovenski trgovci, da se vsi gotovo udeležijo tega sestanka. Kolegi! na noge in na sviden danes v Tržaškem podpornem in bralnem društvu Via Stadion 19.

Zločinea na potovanju. Včeraj je došel iz Carigrada v našo luko Lloydov parnik »Apollo«. Ko je šel policijski oficijal Kreiner na brod, je našel na parniku zakonsko dvojico 28-letno Katarino in 27-letnega Josipa Antič, katerega je spremljal kavas avstro-ogrškega konzulata v Carigradu, z nalogo, da ju izroči avstrijskim oblastim. Josip in Katarina Antič sta namreč obdolžena zločina umora, katerega sta baje izvršila začetkom t. l. v Spljetu na osebi nekega duhovnika. Po izvršenem zločinu sta ušla v Carigrad. Sedaj potujeta pod spremstvom nazaj v Spljet, kjer bosta sojena.

Štrajk na Javorniku in v Jesenu. Da čujemo še tretji glas Ravnatelja Luckmann in Trappen priobčujeta v »Laibacher Zeit.« daljšo izjavo, v kateri trdita, da so bili delavci iz političkih razlogov od vnanjih agitatorjev na hujskani v štrajk. Delavcem ni bilo nič privoljeno v namen, da opuste štrajk, pač pa je ravnatelj Luckmann rad obljubil dvema tamšnjima gg. župnikoma, ki sta posredovala pri njem, da bodo vsi delavci zopet vprejeti na delo in da ne bo nikdo nič trpel radi štrajka. Delavci da imajo od štrajka 30.000 K škodo, družba pa 20.000 K. Izjava gg. Luckmanna in Trappenja zaključuje: »Delavci niso dosegli čisto nič, razua enega, česar so se mogli nadejati že pred štrajkom, kajti odpuščenje za njihovo samovoljno postopanje je bilo edina koncesija, ki je bila zagotovljena gg. župnikoma kakor prosilecma za delavce«.

Tako izjava rečenih dveh gospodov.

89.040 vreč riža sta privela v naše mesto dva parnika iz Kalkute in Rangona, oziroma iz Moulmeina. Riž je namenjen za čistilnico riža pri sv. Sabi.

Tužev je došlo v Ljubljano v mesecu aprilu 2866, 415 več nego prejšnji mesec.

Po sklepu lista.

Rusko japonska vojna.

Japonske ladje pogreznjene pred Port Arturjem.

PORT ARTUR 4. (Uradno.) Po noči se je prikazalo 5 japonskih torpedovk, ki so se morale vsled streljanja baterij in ladij umakniti. Kmalu potem je prišlo v malih preledkih 10 japonskih ladij požigalk, ki so deloma naletele na mine in se potopile, deloma so bile s krogami pogreznjene. Tudi 2 torpedovki ste se pogrezali. Ob 4 zjutraj so Rusi prenehali streljati.

PETROGRAD 4. Ruska brz. agentura javlja nadalje iz Port Arturja glede včerajšnjega boja: Na ruske strani ni nikake zgube, na strani Japoncev, kakih 30 mož. Predpoludne ob 9. uri in pol se je približala japonska eskadra. Prebivalstvo Port Arturja je mirno. B tka traja dalje.

Sklicanje ogrskega državnega zbora.

BUDIMPEŠTA 4. Državni zbor je sklican za 7. t. m.

Trgovina.

Borzna poročila dne 3. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 19.08, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.40 239.80, Francija K 95.30—95.50, Italija K 95.10—95.30, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.10—117.30, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.75—100.—, ogrska, krona renta K 97.75—98.1/2, italijanska renta K 101.—101.50, kreditne akcije K 639.50—641.50 državne železnice K 640.50—642.50, Lombardi K 79.—81.—, Lloydove akcije K 650—655.—, Srečke: Tisa K 323.—327.—, kredit K 464.—do 475.—, Bodenredit 1880 K 296.—305.—, Bodenredit 1889 K 294.—298.—, Turške K 130 do 132.—Srbake — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.: predvčeraj danes

Državni dolg v papirju	99.85	—
„ „ v srebru	99.60	—
Avstrijska renta v zlatu	119.10	—
„ „ v kronah 4%	99.60	—
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.05	—
Ogrska renta v zlatu 4%	117.95	—
„ „ v kronah 4%	97.90	—
„ „ renta 3 1/2%	89.30	—
Akcije nacionalne banke	1602	—
Kreditne akcije	639.75	—
London, 10 Lstr.	239.40	—
100 državnih mark	117.17 1/2	—
20 mark	23.44	—
20 frankov	19.06	—
10 ital. lir	95.15	—
Cesarski cekini	11.33	—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.95, 5% italijanska renta 102.65, španski exterior 81.70 akcije otomanske banke 579.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 692.— Lombardi — uničirana turška renta 83.02 menjice na London 251.10, avstrijska zlata renta 160.— ogrska 4% zlata renta 100.15, Länderbank — turške srečke 122.25, parizka banka 11.03, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.68. Bolja

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 25 1/4, španska renta 81 1/2, italijanska renta 102 1/2, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke — 1/2 izplačila banke —. Mirna.

Tržna poročila 3. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj od 7.84 do 7.85 za oktober 7.95 do 7.96. Rž za oktober 6.56 do 6.58. Oves za maj K 5.18 do 5.20, za oktober K 5.50 do 5.51. Koruza za maj K 5.05 do 5.06, za julij 5.18 do 5.19.

Pšenica: ponudbe srednje: povpraševanje pobiljšano, ugojine. Prodaja 33.000 met. stot. nekot. liko stotink višje. Druga žita nespremenjena — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 40.50 frk. za sept. 41.75.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za maj 33 1/2, za september 34 1/4, za dec. 35.—, za marec 35 3/4, mirno. — Kava Rio navadna loco 31—33, navadna realna 34—36, navadna dobra 37—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 17.70, za julij 17.95, za sept. 18.10, za oktober 18.15, za dec. 18.20, za marec 18.50; stalno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh Java 9.6— Sh. Stalno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Melapiló promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za junij 14.75, za julij-avgust 14.75, za september-december 14.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 12.25, za junij 21.25, za julij-avgust 20.90, za september-december 20.55 (stalno). — Moka za tekoči mesec 28.10 za junij 28.25, za julij-avg. 28.30 za september-december 27.65 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 43.—, za junij 44.25, za julij-avg. 45.25, za sept.-december 46.25 (mlačno). Spirit za tekoči mesec 38.75, za junij 38.75, za julij-avg. 38.50, za sept.-december 35.— (mirno). Sladkor surov 88° usn nov 22 1/4—23 (mirno), bel za tekoči mesec 26.50, za junij 26.75 (stalno), za ju ij-avgust 27.12 1/2, za okt.-jan. 28.12 1/2, rafiniran 57 1/2—58 — Vreme: lepo.

Meblirana soba z 2 posteljama se odda v najem 2 gospodom v škorklji št. 251. (hiša Bartoli zraven cerkve v Rojanu).

Mladenich 15 do 18 leten, poštenega značaja va>prejme v prodajalnice likerjev. Naslov pri »Edinosti«.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. — (v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Iustrovan cenik brezplačno in franco.

Gostilna „SECESSION“

Ulica Rossetti št. 6.

Danes, v soboto dne 23. aprila in vsak dan

VELIK KONCERT

TRŽAŠKEGA ORKESTRA

pod vodstvom gospoda F. Majcena

— Svooboden vstop —

Začetek ob 7.30 uri zvečer, v nedeljah in praznikih ob 5.30 uri popoldne.

Vsako nedeljo in praznik **Matinée**

od 10.30 do 1 ure popoldne.

Gostilniški pristoiki so popolnoma pogenovljeni.

STEINFELDSKO PIVO po 32 nvč.

izvrstna

VINA

Štajersko belo po 48 — Istrsko črno po 44 — Opolo 44,

Izvrstna kuhinja vedno pripravljena.

Mrzle jedi po 12 in 16 nvč., pečena s prikuho 36 nvč., kosila po 24 nvč., teletina in piške pečene ali cvrte po 36 nvč., porcija, volovska pečena po 24 nvč., gulaš 14 nvč., vampi 12 nvč.

Točna postrežba.

Zmerne cene.

Za obilen obisk se priporoča udana

Marija Butkovič, lastnica.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih tobakarnah:

RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinost«.

STANIĆ, ul. Molin piccolo 8.

LAVRENCIĆ, trg pred vojašnico.

MAJČEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvora).

MARTINI, trg Belvedere.

KERSTEN, ul. Stadion 1.

PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega trga).

BUBNIĆ, ul. Sette fontane 12.

BEVK, trg Barriera vecchia.

KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).

BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).

Na državnem kolodvoru.

Vsakovrstna
zanesljiva semena
kakor: domače, lucerne ali senške in
rudeče deteje; velikanske rumene, bele
in rudeče pese; repno seme; raznih trav
in vah vrst salat se dobivajo po nizkih
cenah pri
Josipu Kordinu v Ljubljani,
pred Škofijo št. 4.
Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

Kolesarji

kupijo najceneje nove prve vrste
1904 leto kolesa od K. 150 naprej.
Velika zaloga rabljenih koles za
moške in ženske od 60, 80, 90, 95, 100 K. samo
izdelki prvih tovarov, pnevmatiki, pokrivna goma K. 7,
8, 9; zračna cev K. 5; acetilenka svetilka K. 3, 4, 9;
svetilke za olje K. 1, 50, 2, 4; zvončki 80 st., zvončki
na kolesu K. 2, 40; sedla K. 4; pumpe K. 2; škaflija
črna ali rumenega emajle pokosti K. 1. — škaflija
z ponikljevanje K. 2; — Nadomestni deli po ceni.
Veliki seznam posameznih delov za 60 stot. v znamkah
Ravnotako ponujam po ceni nove

dobre Singerjeve šivalne stroje
za goniti z nogami, s pokrivalom ter
vsemi aparati in praktičnimi novostmi.
Priljubljeni stroj za domačo rabo K. 50.
— za goniti z rokami K. 38. — Sin-
gerjev šivalni stroj »Ringschiff« v jako
krasni opremi z vsemi potrebščinami
ter pokrivalom, največje šivalne hitrosti
in sigurnosti ter pripraven za obrt K.
78. — centralni Robbin s pokrivalom
K. 90. — 5 letno pismono jamstvo.
Ceniki brezplačno. Razpošilja po predplačilu 15 K. ter
ostanek po povzetju.
Zaloga koles in šivalnih strojev, **M. RUNDBAKIN, DUNAJ, IX. 1.,** Lichten-
steinstrasse 23.
Ustanovljeno leta 1875.

Prodajalnica izgotovljenih oblek
„Alla Città di Trieste“
trdke
EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 40
nasproti gledališču „GOLDONI“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in neugodnejših cenah. V
prodajalnici ima tudi zalogo pe-
rila za delavski stan po izvenredno
nizkih cenah. Izbor boljših in
navadnih snovij.
VELIKI IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce
kakor tudi blaga za blače, ki se na-
pravijo po meri.
Avtorizovana krojačnica.

URAR
F. PERTOT
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff-
hausa Longines, Tavanues itd., kakor
tudi zlate, srebrne in kovinske ure za
gospe. — Izbor ur za birmo.
Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Anton Skerl
mehanik
Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia)
Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.
Internacionalna godba in petje
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.
Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.
NB. V olajšanje nakupovanja se proda-
vajo vpredmeti tudi na mesečne obroke.

V vseh mestih
iščemo dobre agente, katerim dajemo
veliko plačo in provizijo. Ponudbe na
Ernest Aguilar VIII. Budapest.
Josefsring 16.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promete izdaja k vsakemu šrobanju.

Omnibusi na prodaj.
Podpisana prodaja vsled smrti svojega soproga pet
omnibusov in štiri žardinjere po jako nizkih cenah,
Ana vd. Enei
ul. Massimo D'Azeglio št. 8. (prej Solitario).

Ustanovljeno leta 1832.
Priznано najboljšje
Oljnate barve
zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti,
ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja
po nizkih cenah
Adolf Hauptmann v Ljubljani
prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.
Ilustrovani ceniki se dobje brezplačno.

Kašelj - Katari
Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z iz-
vlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi
že medicinsko moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni di-
halnega organa ter zlasti odpravijo katare, bronhijalne, želodčne in
črevesne zasklizenja.
Ena škaflija z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžganim imenom „Ravasini“ ter
zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škaflije.
Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.
Vdobjavju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica
Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Picciola
Barr. vecchia, Serravalle ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v
GORICI: Cristofolletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler. in v glavnih lekarnah v
Avstro-Ogerskeji.

CUNARD LINE
Koncesijovana od c. avstrijske vlade
TRST-NEWYORK
Redna direktna vožnja za potnike in tovor.
Najcenejša in najprikladnejša pot iz Avstrije v
Severno Ameriko. Dobra prosta hrana in pijače.
Glede pojasnij, podpisov, voznih kart
itd. se je obrniti na:
Generalni zastop parobrodne družbe -
„CUNARD LINE“
SCHRODER & Co. - TRST
Via Carlo Ghega št. 8.
ali pa na: Glavni zastop parobrodne
družbe - „CUNARD LINE“ -
Ljubljana, Marijin trg št. 1.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster
Josip Stantič
zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carin-
skega urada in skladišča, c. kr. priv. Lloyd, orož. c. kr. finančne
straže v Trstu, Kopra in Pulju.
TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST
priporoča svojo bogato za-
logo raznovrstnega obuvala
za gospe, gospe in otroke.
Prodaja najboljšje Fredin
voščilo (biks) —
Cene nizke. Postrežba točna.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000
Zamenjava in eskomptuje
izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavlje.
Eskompt in inkasso menic.
Daje predjume na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.
Borja naročila.

Zaloga
izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)
Pive
v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi
Kvasa
iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 9 in 10.

FILIJALKA
c. kr. privat.
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:
IZPLAČILA v KRONAH
za blagajniške nakaze na naslovljena izplačilna
prinoscu pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
proti 8 dnevni odpovedi 2 1/2 %
proti 30 dnevni odpovedi 3 %
proti 3 mes. 2 1/4 %
proti 6 mes. 2 1/2 %
Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova
obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja
bodočega leta in sicer po dotični odpovedi.
Banecigro v kronah
z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.
Krone in zlati naplojoni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
časa in sicer po roku odpovedi.
Izdaja nakaznice
za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Reko,
Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost,
Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd,
prosto stroškov.
Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.
Sprejema iztirjevanje
taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj.
Daja predjume
na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.
Kreditni na karikacijske listine
se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.
Kreditna pisma
se izdajajo v katerikoli mesto.
Hranila.
Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna
zavoda.
Menične nakaznice.
Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
„Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

Naznanilo.
Kapelnik H. O. Vogrič
se naseli s 15. majem t. l.
stalno v Trstu.
Slavna glasbena in pevška društva v Trstu in
okolici kakor tudi sasebniki ki žele pouka v
petju, glasovirju blagovolje poslati doleče po-
nudbe na upravo lista »EDINOST«.

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente).
Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke
in otroke. Jope črne in barvane v velikem izboru
nadalje bele od satena in platna, kostumi saten al
platnjeni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po
meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek
po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je
vedno obložena z izdelki najboljših tovarov Češke,
Kormina in Cerviniana.
PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

LJUBLJANI
Podružnica v Spijetu
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.